

Europeiska
kommissionen

Principer för hållbara råvaror i EU

Rättsligt meddelande: De åsikter som uttrycks och den information som ingår i denna rapport återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens hållning och är inte på något sätt bindande för institutionen. Varken Europeiska kommissionen eller någon person som agerar på kommissionens vägnar är ansvarig för hur denna publikation används.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2021

© Europeiska unionen, 2021

Vidareutnyttjande tillåtet med angivande av källan.

Policyn för vidareutnyttjande av kommissionens handlingar regleras genom beslut 2011/833/EU (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39).

För vidareutnyttjande eller kopiering av fotografier eller annat material som inte omfattas av upphovsrätt måste tillstånd begäras direkt från upphovsrättsinnehavaren.

Omslagsbild: © Europeiska unionen

Illustration, sidan 4, © Europeiska unionen

Symboler, sidan 6, 7, 8, © Flaticon

Symboler, sidan 6, 7, 8, © Mål för hållbar utveckling, Förenta nationerna

Print ISBN 978-92-76-40092-9 doi:10.2873/357673 ET-02-21-867-SV-C

PDF ISBN 978-92-76-40074-5 doi:10.2873/840523 ET-02-21-867-SV-N

Bakgrund

År 2019 offentliggjorde Europeiska kommissionen den europeiska gröna given¹, vars syfte är att skapa en hållbar ekonomi i EU. Detta är kärnan i EU:s miljö-, klimat- och industripolitik. I den gröna given fastställs klimatneutralitetsmålet för 2050, nollföreningar, och högre mål för minskade koldioxidutsläpp, 55 procent fram till 2030. För att uppnå målen i den gröna given krävs **tillgång till hållbara råvaror**, särskilt råvaror av avgörande betydelse som är nödvändiga för ren teknik, digitala tillämpningar, rymdtillämpningar och försvarstillämpningar, genom diversifiering av tillgången från både primära och sekundära källor.

Arbetsgruppen för råvaruförsörjning² (med medlemsstater, regionala myndigheter, branschorganisationer, det civila samhället, arbetsmarknadens parter och forskningsorganisationer) och Europeiska kommissionen har tagit fram och enats om en rad frivilliga, icke-obligatoriska **principer för hållbara råvaror i EU**.

Dessa principer kommer att bidra till en **integrerad strategi för hållbar utvinning och bearbetning av råvaror i EU** när det gäller **sociala resultat, miljöprestanda och ekonomiska resultat**.

Under 2020 och 2021 antog Europeiska kommissionen en rad råvarurelaterade initiativ förankrade i den europeiska gröna given:

- **2020 års industristrategi för EU³ och 2021 års uppdatering av industristrategin⁴**, som leder den dubbla omställningen till klimatneutralitet och digitalt ledarskap och ökar industrins konkurrenskraft och strategiska oberoende i en tid av ökad global konkurrens.
 - **2020 års handlingsplan för den cirkulära ekonomin⁵**, med förslag för ökad cirkularitet och bevarande av råvaror i EU:s ekonomi, däribland ett nytt regelverk för batterier.
 - **2020 års meddelande *Resiliens för råvaror av avgörande betydelse: Att staka ut vägen mot ökad trygghet och hållbarhet*⁶**. Detta meddelande, som bygger på EU:s råvaruinitiativ⁷, innehåller en uppdaterad förteckning över råvaror som är av avgörande betydelse för EU och ett förslag till åtgärdsplan för råvaror av avgörande betydelse för ökad resiliens i EU:s leveranskedjor genom en tryggad och hållbar försörjning av dessa råvaror.
 - **Förslag till förordning om batterier⁸ och förbrukade batterier**, som säkerställer en konkurrenskraftig, hållbar och cirkulär batterivärdekedja i EU. Förslaget omfattar bestämmelser om effektivare materialåtervinningsförfaranden och resursåtervinning, vilket integrerar cirkulariteten och stärker marknaderna för sekundära råvaror.
- Ett huvudsyfte med åtgärdsplanen för råvaror av avgörande betydelse är att främja en hållbar och ansvarsfull inhemsk anskaffning och bearbetning av råvaror i EU, där allmänhetens acceptans är en viktig aspekt. Principerna för hållbara råvaror i EU främjar detta mål. De har utformats för att återspegla den praxis som följs i EU och som även bör tillämpas av nya marknadsaktörer.

Vilket är syftet och tillämpningsområdet?

Syftet med principerna för hållbara råvaror i EU är att **skapa samsyn kring utvinningen (från prospektering till fasen efter stängning) och bearbetningen av hållbara råvaror i EU bland medlemsstaterna och fastställa den allmänna riktningen mot målen för hållbar utveckling**. Detta kommer att leda till en europeisk samsyn på hållbarhetsprinciper som kan bidra till att nya certifierings- och märkningssystem blir samstämmiga och att befintliga metoder, regler och standarder erkänns.

Principerna bör göra det möjligt att bättre kommunicera med allmänheten om de förhållanden under vilka utvinning och bearbetning av hållbara råvaror äger rum i EU och öka allmänhetens acceptans för denna verksamhet.

Principerna kommer att bygga på EU:s befintliga hållbarhetslagstiftning⁹ och internationella initiativ för utvinning och bearbetning av hållbara råvaror¹⁰. Principerna medför inga skyldigheter för medlemsstaterna eller industrin. Utarbetande av indikatorer och certifiering omfattas inte av denna åtgärd.

Tillämpningsområde

EU:s principer för hållbara råvaror gäller i EU för utvinningen och bearbetningen av råvaror som inte är energitillgångar och för hela mineralvärdekedjornas livscykel från prospektering till fasen efter stängning, samt för produktion av sekundära råvaror från utvinningsavfall såsom sten- eller bearbetningsavfall¹¹.

Utvinningsverksamhet omfattar utvinning från gruvor eller stenbrott, men även muddring av alluviala avlagringar, krossning av sten och utnyttjande av saltträsk. Utvinningen kan ske med hjälp av olika metoder, som underjordisk gruvsdrift eller dagbrott, borring osv.

Utvinningsindustrin omfattar kompletterande verksamhet som syftar till att förbereda råvarorna för saluföring, t.ex. krossning, malning, rengöring, torkning, sortering och anrikning av malmer. Detta arbete utförs ofta av de enheter som utvann resursen och/eller andra enheter i närheten.

Inledning

Principerna bygger på EU:s mål och värden enligt EU-fördragen:

- Främja fred, sina värden och medborgarnas välfärd.
- Erbjuder frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser.
- Hållbar utveckling som bygger på välavvägd ekonomisk tillväxt och på prisstabilitet, en mycket konkurrenskraftig marknadsekonomi med full sysselsättning, sociala framsteg och miljöskydd.
- Bekämpa social utestängning och diskriminering.
- Främja vetenskapliga och tekniska framsteg.
- Öka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen samt solidariteten mellan EU-länderna.
- Respektera sin rika kulturella och språkliga mångfald.
- Stödja en ekonomisk och monetär union som har euron som valuta.
- Människans värdighet är okränkbar. Den måste respekteras och skyddas och utgör den verkliga grunden för de grundläggande rättigheterna.
- Den fria rörligheten ger medborgarna rätt till fri rörlighet och bosättning inom unionen. Individuella friheter såsom respekt för privatlivet, tankefrihet, religionsfrihet, mötesfrihet samt yttrande- och informationsfrihet skyddas av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Demokrati. Unionens sätt att fungera bygger på representativ demokrati.
- Jämlikhet innebär att alla medborgare har lika rättigheter inför lagen. Principen om jämställdhet mellan kvinnor och män ligger till grund för all europeisk politik och utgör grunden för den europeiska integrationen. Den gäller på alla områden.
- Rättsstaten. EU bygger på rättsstatsprincipen. Allt EU gör bygger på fördrag som EU-länderna frivilligt och demokratiskt har enats om. Lag och rätt upprätthålls av ett oberoende rättsväsende. EU-länderna har gett Europeiska unionens domstol behörighet i sista instans, vilket innebär att dess domar måste respekteras av alla.
- De mänskliga rättigheterna skyddas av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Dessa omfattar rätten att inte diskrimineras på grund av kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning, rätten till skydd av personuppgifter och/eller rätten till rättslig prövning.

Råvaror

Begreppet råvaror i detta sammanhang bygger på definitionen i direktivet om utvinningsavfall¹²:

mineraltillgångar eller mineral: naturligt förekommande fyndigheter i jordskorpan av ett organiskt eller oorganiskt ämne som malm, industrimineral och konstruktionsmineral, men med undantag för råvaror som är energitillgångar och vatten.

Principer för hållbara råvaror i EU

Sociala principer

Mänskliga rättigheter, samarbete med intressegrupper, sysselsättning, hälsa och säkerhet

1

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror främjar mänskliga rättigheter, samhällen och sund styrning¹³ genom

a. respekt för mänskliga rättigheter, kulturer, seder och värden bland människor, inbegripet ursprungsbefolkningar, som påverkas av utvinningen och bearbetningen,

b. en konstruktiv och aktiv dialog med berörda samhällen och arbetstagare, inbegripet ursprungsbefolkningar, för att främja den sociala, ekonomiska och institutionella utvecklingen i dessa samhällen; dialogen ska vara ändamålsenlig och öppen och fullgöra rapporteringsöverenskommelser med berörda parter,

c. ett åtagande att se till att trygga levnadsvillkor i berörda samhällen, inbegripet ursprungsbefolkningars samhällen, inte äventyras av osäker utvinning och bearbetning.

2

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror främjar anständiga arbetsvillkor för arbetstagarna¹⁴ genom att

a. förbättra arbetstagarnas hälsa och säkerhet med åtagandet att minska antalet olyckor till noll,

b. kontinuerligt förbättra arbetstagarnas kompetens och skapa och upprätthålla en stabil arbetsplats av god kvalitet,

c. respektera arbetstagarnas rättigheter i enlighet med Internationella arbetsorganisationens grundläggande konventioner.

Ekonomiska principer och styrningsprinciper

Företagsintegritet, öppenhet och större ekonomiskt bidrag

3

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror är förenlig med alla lagar och andra författningar i EU, däribland EU-fördragen.

4

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror är ett viktigt inslag i hållbara värdekedjor med strategisk betydelse för den ekonomiska tillväxten och hållbarheten i EU:s ekonomi och samhälle¹⁵, däribland omställningen till klimatneutralitet och en digital ekonomi, samtidigt som principen om att inte orsaka betydande skada respekteras i enlighet med den europeiska gröna given, genom att

a. bidra till ekonomisk tillväxt och socioekonomiska framsteg i samhällen, inbegripet ursprungsbefolkningars samhällen, som är förknippade med eller påverkas av utvinningen och bearbetningen¹⁶,

b. säkerställa långsiktig hållbarhet och ekonomisk bärkraft för att utveckla och tillgodose det moderna samhällets behov av mineraler och metaller,

c. främja innovation¹⁷ och stimulera användningen av digital teknik för säkrare, renare och kostnads-effektiva produktionsprocesser,

d. genomföra den cirkulära ekonomin och resurseffektivitetsdrivna mineralbaserade teknikvärdekedjor för att främja återvinning av avfall och möjliggöra energiomställning och elektrifiering.

5

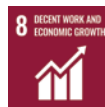
Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror präglas av sund ekonomisk förvaltning¹⁸ genom

a. ansvarig förvaltning i alla finansiella frågor och för verksamhetens miljömässiga och sociala aspekter,

b. integrering av hållbarhet i strategierna för företagsstyrning och förvaltningssystem som bygger på företagets sociala ansvar, inbegripet riskhantering och respekt för rättsstatsprincipen,

c. starka system för öppenhet, bl.a. när det gäller icke-finansiell rapportering till investerare och allmänheten,

d. förenlighet med etisk företagspraxis som upprätthåller den högsta företagsintegriteten i all verksamhet och sunda styrningssystem i enlighet med europeisk och nationell lagstiftning och tillämpliga internationellt godtagna riktlinjer¹⁹.

Miljöprinciper

Miljöledning och begränsning av påverkan

6

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror präglas av sund miljöledningspraxis. Denna säkerställs genom²⁰

- a. sund vetenskaps- och kunskapsbaserad miljöledning som är tekniskt och ekonomiskt genomförbar i linje med den befintliga rättsliga ramen och den europeiska gröna given; verksamhetens huvudsakliga negativa effekter på miljön (t.ex. vatten, luft eller jord) samt de skador som uppstår kommer att övervakas, utvärderas och minimeras på lämpligt sätt,
- b. miljöskydds- och begränsningsåtgärder under hela den tid som utvinningen och bearbetningen varar, från prospektering till fasen efter stängning,
- c. tillämpning av bästa tillgängliga teknik för hantering av utvinningsavfall, i linje med direktivet om utvinningsavfall och referensdokumentet för hantering av avfall från utvinningsindustrin,
- d. bevarande av den biologiska mångfalden i enlighet med gällande EU-lagstiftning, den europeiska gröna given och strategin för biologisk mångfald, varvid eventuella negativa effekter på den biologiska mångfalden²¹ minimeras och detta kompenseras genom integrerade strategier när så föreskrivs enligt lag, samt anpassning av utvinnings- och bearbetningsverksamhet i Natura 2000-områden²².

7

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror förbättrar och främjar effektiv energianvändning och stöder åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna²³ genom att

- a. effektivisera energianvändningen och främja användning av förnybara energikällor för att minimera växthusgasutsläppen; utsläppen av koldioxidekvivalenter mäts och/eller uppskattas och rapporteras i enlighet med godtagna rapporteringsstandarder som fastställs i EU-lagstiftning och nationell/regional lagstiftning,
- b. stödja eller anpassa sig till de globala klimatavtalens mål genom vetenskapligt baserade mål för minskning av utsläppen av koldioxidekvivalenter samt främja användningen av tillgängliga förnybara energikällor,
- c. bedöma verksamhetens sårbarhet för klimatförändringar, förbättra verksamhetens resiliens mot klimatförändringar genom lämpliga anpassningsåtgärder och bidra till resiliensen hos närbelägna samhällen, inbegripet ursprungsbefolkningars samhällen, mot klimatförändringarnas effekter.

8

Utvinningen och bearbetningen av hållbara råvaror omfattar materialhushållning och bidrar när så är möjligt till EU:s cirkulära ekonomi²⁴ inom dess ansvarsområde²⁵ genom att

- a. underlätta och stimulera främjandet av säker användning, återvinning och bortscaffande av produkter genom en förståelse av materialanvändningen eller materialhushållningen inom temaområden,
- b. främja materialhushållning inom gruvdrift och bearbetning, inbegripet ekonomisk utvinning av biprodukter och återvinning av råvaror från gruvdrift och bearbetningsavfall samt andra sekundära resurser.

Fotnoter

¹ COM(2019) 640 final.

² Kommissionens expertgrupp.

³ COM(2020) 102 final.

⁴ COM(2021) 350 final.

⁵ COM(2020) 98 final.

⁶ COM(2020) 474.

⁷ Meddelande COM(2008) 699 final. I detta initiativ anges att råvaror är avgörande för om de moderna samhällena ska kunna fungera och att tillgång till mineralråvaror till rimliga priser är nödvändigt för att ekonomin ska fungera. Strategin i råvaruinitiativet ska minska de industriella värdekedjornas beroende av råvaror som inte är energitillgångar och öka välfärden genom att diversifiera inköpen av primära råvaror från länder utanför EU, stärka de inhemska inköpen och öka tillgången till sekundära råvaror genom resurseffektivitet och cirkularitet.

⁸ COM(2020) 798/3 2020/353 (COD).

⁹ I bilagan finns en översikt över EU:s tillämpliga hållbarhetslagstiftning. Den fullständiga rättsliga ramen för mineralutvinning och tillståndsförfaranden för prospektering och utvinning i EU återfinns i MinLEX-studien. Regelbundna uppdateringar av MinLEX-studien/regelverket finns i informationssystemet för råvaror (RMIS, Raw Materials Information System).

¹⁰ Inklusive Towards Sustainable Mining (TSM), Initiative for Responsible Mining Assurance (IRMA).

¹¹ Principerna för hållbara råvaror i EU omfattar inte ytterligare faser i råvarornas livscykel (raffinering, ytterligare bearbetning, tillverkning osv.), smältverk (som kan vara en del av en gruva) eller cement- eller kalkproduktion. Sekundära råvaror från bygg- och rivningsavfallsflöden ingår inte i tillämpningsområdet.

¹² 2006/21/EG.

¹³ Detta stöder mål 16 för hållbar utveckling, "Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer", och mål 11 för hållbar utveckling, "Göra städer och bostättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara".

¹⁴ Detta stöder mål 8 för hållbar utveckling, "Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla".

¹⁵ Detta stöder mål 12 för hållbar utveckling, "Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster", mål 8 för hållbar utveckling, "Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekono-

misk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla" och mål 9 för hållbar utveckling, "Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation".

¹⁶ Detta stöder mål 8 för hållbar utveckling, "Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla", mål 9 för hållbar utveckling, "Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation", och mål 12 för hållbar utveckling, "Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster".

¹⁷ I överensstämmelse med EU:s industristrategi och EU:s digitala strategi.

¹⁸ Detta stöder mål 16 för hållbar utveckling, "Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer".

¹⁹ Med hänvisning till EU-initiativ och internationellt godtagna initiativ såsom principerna för initiativet för öppenhet i utvinningsindustrin (EITI) eller OECD:s vägledning om tillbörlig akt-samhet för ansvarsfulla leveranskedjor för mineraler (OECD:s vägledning) från konflikttrabbade områden och högriskområden.

²⁰ Detta stöder mål 6 för hållbar utveckling, "Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla", mål 12 för hållbar utveckling, "Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster" och mål 15 för hållbar utveckling, "Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald".

²¹ Detta stöder mål 15 för hållbar utveckling, "Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald".

²² Se det vägledande dokumentet *Non-energy mineral extraction and Natura 2000*.

²³ Detta stöder mål 13 för hållbar utveckling, "Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser".

²⁴ På grund av råvarornas fysiska begränsningar krävs det dock en kontinuerlig tillförsel av primära råvaror i cykeln.

²⁵ Detta stöder mål 12 för hållbar utveckling, "Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster".

Kontakta EU

Personligt besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor på https://europa.eu/european-union/contact_sv

Ring eller mejla

Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Fyll i kontaktformuläret på sidan https://europa.eu/european-union/contact_sv

Information om EU

På nätet

På Europa-portalens finns det information om EU på alla officiella EU-språk: https://europa.eu/european-union/index_sv

EU-publikationer

Du kan ladda ner eller beställa EU-publikationer på <https://op.europa.eu/en/publications>. Om du behöver flera exemplar av en kostnadsfri publikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (se https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och därmed sammanhängande handlingar

Tillgång till rättsinformation från EU, inbegripet all EU-lagstiftning sedan 1951 på samtliga officiella språk, ges via EUR-Lex: <https://eur-lex.europa.eu>

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (<https://data.europa.eu/sv>) finns dataserier från EU. De får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

■ Europeiska unionens
publikationsbyrå